Mária megkoronázása Szent Jeromossal, Padovai Szent Antallal és donátorral

Alkotó	Benedetto Ghirlandaio (?) Firenze, 1459 – Firenze, 1497
Megnevezés	festmény
Anyag	fa
Technika	tempera, arany
Méretek	magasság: 119,6 cm szélesség: 81,2 cm
Leltári szám	55.194

Leírás

A festmény donátora nyugat-afrikai vonásokkal rendelkezik, valószínűleg egy felszabadított rabszolga volt, aki keresztény hitben, Firenzében élt (Nelson 2021). A festményt a téma és a szentek specifikussága miatt feltehetően a donátor külön megrendelésére és nem a műtárgypiacra készítették (Lowe 2008). (Béres Csenge 2023)

A képet Domenico Ghirlandaio népes műhelyének egyik tagja festette, aki a St. Louis Art Museumban őrzött műve után kapta szükségnevét. A festmény tere két mezőre, egy égi és földi szférára tagolódik. A felső részen Mária életének utolsó eseményét egy Itáliában ritka, inkább az Alpoktól északra fekvő területeken kedvelt kompozícióban láthatjuk: az Atyaisten és Jézus Krisztus Mária két oldalán jelenik meg, míg a Szentháromság harmadik személye, a Szentlélek galamb formájában lebeg a két kerubfej fölött. Az alsó részen a bibliafordító egyházatya, Szent Jeromos térdel hűséges társa, az oroszlán kíséretében, párban Szent Antallal, Padova városának ferences szentjével. Mögöttük ugyancsak az északi művészet hatását mutató tágas látkép tárul fel. A folyó partján olasz város terül el, mely a hatalmas, bordás kupola révén leginkább a korabeli Firenzére emlékeztet. A jobb alsó sarokban egy szerecsen profilja jelenik meg: minden valószínűség szerint a kép donátorának képmása. (Sallay Dóra)

Proveniencia

Simor János érsek gyűjteménye, vásárlás a római Bertinelli gyűjteményből 13. sz. (Neri di Bicci), 1878

Restaurálás

1998 Varga Dezső

Bibliográfia

• https://www.academia.edu/58556923/Ethiopian_Christians_on_the_Margins_Symbolic_Blackness_in_Filippino_Lippis_Adoration_of_the_Magi_and_Miracle_of_St_Philip
• Nelson, Jonathan K. Ethiopian Christians on the Margins: Symbolic Blackness in Filippino Lippi's 'Adoration of the Magi' and 'Miracle of St Philip'. Renaissance Studies, 2021, vol. 35, no. 5. 857-879
• https://www.journals.uchicago.edu/doi/pdfplus/10.1086/JWCI83010081
• Ito, Takuma: Ghirlandaio Brothers Reconsidered: The Master of the Saint Louis Madonna as the Young Benedetto Ghirlandaio. Journal of the Warburg and Courtauld Institutes, vol. 83, no. 1, 2020. 81-130
• Spicer, Joaneath: Free Men and Women of African Ancestry in Renaissance Europe. In: Revealing the African

Presence in Renaissance Europe. Exh. cat. ed. by Joaneath Spicer. The Walters Art Museum, Baltimore, 2012. 81-97
• https://www.jstor.org/stable/43445982
• Lowe, Kate: 'Black Africans' Religious and Cultural Assimilation to, or Appropriation of, Catholicism in Italy, 1470–1520. Renaissance and Reformation, 2008, vol. 31, no. 2. 67-86
• Boskovits Miklós: Toskanische Frührenaissance-Tafelbilder. 2. kiadás. Budapest, 1978
• Boskovits Miklós: Toszkán kora reneszánsz táblaképek. Budapest, 1968
• Fahy, Everett: Some Early Italian Pictures in the Gambier-Parry Collection. The Burlington Magazine, CIX (1967), 128–139.
• Berenson, Bernard: Italian Pictures of the Renaissance. A List of the Principal Artists and their Works with an Index of Places. Florentine School. 2 kötet. London, 1963
• Dávid Katalin: Adatok a Trinitas ikonográfiájához. Művészettörténeti Értesítő, 11 (1962), 24–39.
• Van Marle, Raimond: The Development of the Italian Schools of Painting. 18 kötet és index. The Hague, 1923–1938
• Maszlaghy 1878, 62. sz. („Neri di Ricci") – Maszlaghy 1891, 62. sz. („Nereo di Ricci") – Gerevich 1916a, 825 (Sebastiano Mainardi) – Gerevich 1916b, 3 (ua.) – Gerevich 1928, 231 (Mainardi) – Van Marle 1923–1938, XIII (1931), 224 (ua.) – Genthon 1948, 77-78 (ua.) – Czobor 1955, 8 – Prokoppné Stengl 1960, 98 – Dávid 1962, 37 (ua., 1500 k.) – Berenson 1963, I, 126 (Mainardi) – Boskovits–Mojzer–Mucsi 1964, 80 (ua.) – Fahy 1967, 137: 34. j. (A St. Louis-i Madonna Mestere) – Boskovits 1968, 41 (ua.) – Mucsi 1975, 46, 222. sz. (A St. Louis-i Madonna Mestere) – Boskovits 1978, 41 (ua., 1480–1486 k.) –Tátrai Vilmos, in Keresztény Múzeum 1993, 237, 117. sz. (a St. Louis-i Madonna Mestere) – Lowe 2008, 74-78, 1-2. kép (David Ghirlandaio?, 1495 körül) – Sallay 2009, 58, 61, 63, 66-67, 93, 149, XXIX. sz., korábbi irodalommal (David Ghirlandaio?, hátoldalán az asztalos tölgyfalevél-alakú mesterjegye) – Spicer 2012, 93, note 28 (ua.) – Ito 2020, 99-100, fig. 15 (a St. Louis-i Madonna Mesterét Benedetto Ghirlandaióval azonosítja) – Nelson 2021, 859, fig. 2 (Davide Ghirlandaio?, 1495-1499 körül)